

10, 14, 14. Ausserdem in Wortspielen und dergl.: प्राणो वै प्र प्राणं हि भूतान्यनुप्रयति AIT. Br. 2, 40. प्रेति चेति चेति स्वस्त्येव गच्छति स्वस्ति पुनरागच्छति (प्र und घ्रा) 3, 26. ÇAT. Br. 1, 4, 1, 4, 4, 6, 7. KĀTJ. ÇR. 11, 1, 20. Vor dem Zeitwort wiederholt P. 8, 1, 6. Schol. zu P. 2, 2, 18, Vārtt. 11. RV. 1, 40, 7. 138, 1, 7, 8, 4. 8, 58, 1, 9, 9, 2. Am Anfange eines Comp. vor einem Subst. fort, weg P. 2, 2, 18, Vārtt. 4 (eig. 5). 24, Vārtt. 5. Vor Adjectiven im Comp. steigernd: vorzüglich, sehr. प्रपितामह proavus, प्रपौत्र pronepos. Accent bestimmter mit प्र beginnender Composita P. 6, 2, 183. Nach H. an. 7, 14 und MED. avj. 65 hat प्र die Bed. von गतादि und प्रकर्ष. PURUSHORTOMA bei DU ÉLÉ. zu VOP. kennt nach ÇKDā. folgende Bedd.: गति, धारम्भ, उत्कर्ष, सततोभाव, प्राथम्य, व्याप्ति, उत्पत्ति und व्यवहार. Vgl. प्रतरम्, प्रथम und परा.

2. प्र (von 1. प्र) adj. am Ende eines Comp. füllend, erfüllend; s. धाकृतिप्र, कथ्यप्र, कामप्र (n. auch nom. act.). प्रम् absol. s. u. गोष्वद. Die Bed. ähnlich hat das Wort in ह्युप्र und नुरप्र. — Vgl. प्रा.

प्रेङ्ग 1) n. Vordertheil der Gabeldeichsel am Wagen: यज्जघनेन कस्तम्यौ प्रेङ्गम् ÇAT. Br. 1, 1, 2, 9. 3, 5, 2, 4. KĀTJ. ÇR. 7, 9, 5. 8, 4, 28. °चिन्त् in Form eines Pra-uga geschichtet, उभयैतः प्रेङ्ग (उभयैतः प्रेङ्ग ÇAT. Br. 6, 7, 2, 8) auf beiden Seiten mit Pr. versehen TS. 5, 4, 41, 1, 2. KĀTJ. 21, 4. KĀTJ. ÇR. 16, 3, 9. — 2) m. n. N. des zweiten Çastra der Frühspende RV. 10, 130, 3. VS. 15, 11. AIT. Br. 2, 31. 37. 3, 1, 2, 4, 29. 5, 1, 20. ÇAT. Br. 13, 3, 4, 8. ÇĀNKH. Br. 14, 4, 19, 8, 10. 20, 2, 4. ÇA. 7, 5, 22. 11, 11, 9. ÂÇV. ÇR. 5, 10, 7, 1, 6. 10. fgg. 10, 10. — Die Erklärer führen das Wort auf प्रयुग zurück; s. VS. PĀT. 4, 127. Vgl. हिरण्य°.

प्रउयं adj. von प्रउग ÇAT. Br. 3, 3, 4, 9.

प्रकङ्कतं (1. प्र + क°) m. ein best. schädlicher Wurm oder dergl. RV. 1, 191, 7.

प्रकच (1. प्र + कच) adj. viell. abstehende Haare habend VJUTP. 213. — Vgl. उत्कच, विकच.

प्रकट् (von प्रकट), प्रकटति offen zu Tage treten: सूतमागधसंस्तावप्रकटदीर्वाळुक HARIV. 13789. — Vgl. प्रकट्य, प्रकटाय्.

प्रकटं (1. प्र + कट) 1) adj. f. घ्रा P. 5, 2, 29. offen zu Tage liegend, offenbar, offen, sichtbar H. 1467. HALĀJ. 4, 67. VJUTP. 217. त्रिपादममृतं गुह्यं पोटोऽयं प्रकटोऽभवत् SŪRJA. 12, 20. गर्भाण्डात्प्रकटोऽभवत् MĀRK. P. 103, 17. प्रकटः सोऽस्तु er zeige sich KATHĀS. 12, 190. प्रकटमिह विशेषं कंचनोदाहरामः Spr. 187. 1823. °वैकृता RĪGA-TAR. 6, 215. 121. ÇRUT. 20. ÇATR. 14, 260. प्रकटाप्रकटा चेति लीला सेयं द्विद्योच्यते BUĀGAVATĀMṚTA im ÇKDā. प्रकटम् adv. offenbar, deutlich, sichtbar VARĀH. BRH. S. 50, 44. पौरात्मा हैः प्रकटं पुत्रं बुद्धा KATHĀS. 43, 243. KULL. zu M. 9, 228. निर्गत्याप्रकटं ययौ unbemerkt KATHĀS. 13, 145. प्रकटरत्नात्तनयन PĀNĀT. 182, 16. प्रकटप्रीतिवर्धन Beiw. Çiva's ÇIV. — 2) m. N. pr. eines Mannes RĪGA-TAR. 6, 319. — Vgl. श्रवकट, उत्कट, निकट, विकट, संकट.

प्रकटन (von प्रकट) n. das Offenbaren, vor-Augen-Führen ÇĀNĜ. PADDH. Einl. 34.

प्रकटय् (von प्रकट), °कटयति offenbaren, vor Augen führen, enthüllen, deutlich zeigen: (चन्द्रे) उदिते दिशः प्रकटयति ÇIC. 9, 40. Spr. 738. MĀRK. P. 104, 39. नखानां पाण्डित्यं प्रकटयतु कस्मिन्मृगपतिः Verz. d. Oxf. H. 130, b. 2. प्रकटित H. 1478. Spr. 397, v. l. 778. 1850. 2593. KATHĀS. 5,

140, 18, 394. 29, 184. Gīt. 1, 35. RĪGA-TAR. 6, 309. MĀRK. P. 84, 20. PRAB. 2, 4. Schol. in der Einl. zu KĀURAP. प्रकटितकृताशेषतमम् adv. vor Aller Augen Spr. 1723. — Vgl. प्रकटाय्.

प्रकटाय् (wie eben), °कटयति offenbaren, verkünden: महर्षे प्रकटाय च VARĀH. P. in Verz. d. Oxf. H. 62, a, 35.

प्रकटीकृ (प्रकट + 1. कृ) = प्रकटय्; act. Spr. 1771. PĀNĀT. 155, 25. med. RĪGA-TAR. 4, 264. °कर्तुम् KATHĀS. 21, 89. °कृत्य 37, 85. °कृत 13, 168. ÇRUT. 24. MĀRK. P. 123, 34. PĀNĀT. 99, 9. ÇIC. 9, 80. श्रप्रकटीकृत Spr. 169.

प्रकटीभू (प्रकट + भू) offenbar werden, sich zeigen: °भवति ÇIC. 9, 23. °भूय KATHĀS. 11, 68. 28, 33. 33, 62. °भूत 7, 110. 21, 143. 38, 70. MĀRK. P. 102, 6. PĀNĀT. 223. 19. KULL. zu M. 8, 245.

प्रकाव (1. प्र + क°) adj. wohl von wo das Uebel gewichen ist: देश P. 6, 1, 153, Sch.

प्रकथन (von कथय् mit प्र) n. das Verkünden, Mittheilen P. 1, 3, 32. Verz. d. Oxf. H. 27, a, 13. 14. 19. प्रकथनम् enklit. nach einem Verbum finitum gaṇa गोत्रादि zu P. 8, 1, 27. 57.

प्रकमन n. nom. act. und प्रकमनीय partic. fut. pass. von 2. कम् mit प्र P. 8, 4, 34, Sch. VOP. 26, 4.

प्रकम्प (von कम्प् mit प्र) m. das Erzittern, Erbeben, Beben: देवतानाम् (der Götterbilder), श्रवनेः SŪRJA. 1, 110, 14. वायोः MBu. 3, 7195. वयः-प्रकम्पशिरस् vor Alter zitternd R. 2, 43, 13 (93, 13 GORR.). खड्गस्य, श्रेः Spr. 2216. श्रप्रकम्पतनु RĪGA-TAR. 3, 57. श्रह् मनसिजभयात्प्राप्तगाढप्रकम्पा Spr. 2473. श्रप्रकम्पे (adv.) स्थितं धर्मे R. GORR. 2, 21, 13. — Vgl. दु-प्रकम्प, निप्रकम्प.

प्रकम्पन (vom. caus. von कम्प् mit प्र) 1) adj. erzittern machend. — 2) m. a) Wind H. 1106. Verz. d. Oxf. H. 184, a, 33. — b) N. einer Hölle ÇABDAR. im ÇKDā. — c) N. pr. eines Asura KATHĀS. 43, 224. 46, 38. 47, 15. 29. 79. — 2) n. das Schütteln, Hinundherbewegen P. 8, 4, 32, Sch. शिरसः MBu. 12, 3840. मन्दरस्य HARIV. 12173.

प्रकम्पनीय (wie eben) adj. zum Zittern zu bringen VOP. 26, 4.

प्रकम्पित (von कम्प् mit प्र) n. das Erzittern VARĀH. BRH. S. 96, 6. — Belege für die adj. Bed. s. u. कम्प् mit प्र.

प्रकम्पिन् (wie eben) adj. zitternd, sich hin und her bewegend: प्रकम्पिशिरसो भूत्वा MĀRK. P. 109, 42.

प्रकम्प्य (vom. caus. von कम्प् mit प्र) adj. zum Zittern —, zum Beben zu bringen: शत्रूणामप्रकम्प्यः R. 6, 36, 95. — Vgl. दुप्रकम्प्य.

प्रकर (von 3. कृ mit प्र) 1) m. ein ausgestreuter Haufe, Menge überh. H. 1411. an. 3, 571. MED. r. 179. HALĀJ. 4, 1. = कीर्णपुष्पादि, विकीर्णकुसुमादि H. an. MED. धान्यानां लूनानाम् MBu. 6, 4684. पुष्प° 1, 7996. R. GORR. 2, 36, 14. MĀRK. 10, 10. KUMĀRAS. 5, 68. उत्पलदलप्रकरैः RAGU. 9, 56. Spr. 771. 1168. मुक्ताफल° KĀURAP. 12. तारा° RĪGA-TAR. 3, 338. खद्योत° HARIV. 12768. पावकप्रकराः MBu. 3, 12134. विह्वैर्गलप्रकरसेविभिः 13, 4473. वाद्य° ÇĀK. 136. सरसकथा° KATHĀS. 23, 298. WILSON kennt noch folgende Bedd.: aid, assistance, friendship; usage. custom. continuance of a similar practice nach VIÇVAPRAKĪÇA; respect; seduction, abduction ohne Angabe einer Aut. — 2) f. 5 a) ein best. Gesang JĀṆ. 3, 113. — b) = श्रप्रकृति H. an. = नाट्याङ्ग MED. ein zum Verständ-